

Gırnata'nın zayıflaması, İspanya ve Portekiz ürünlerini başıboş bıraktığı için bu ülkelerde okyanus gemiciliğinin yükselmesine başlangıç oldu.³ Venedik Cumhuriyeti, Mısır türleriyle yaptığı an-

³ M.D.: Kral Don Petro'nun Avis Prenslığı'nde bulunan oğlu Don Juan, 1385'te kendisinin Portekiz krallığını ilan etti. Amiral Jüriyen dö la Graviyer'in dediği gibi karaya doğru genişleme imkânını göremeyen küçük yalı tütünleri denize doğru genişleyerek günün birinde, pek büyük deniz kurultakları yaratırlar. Sur, Kartaca, Venedik, Cenova böyledir; Portekiz de böyle olmuştur. Kral Birinci Jan, 15 Ağustos 1415'te iki yüz yelkenli ile Septe'yi alıp da Fas içişlerine doğru yayılmaya başladıktan sonra, oğullarından gemici sanını almış olan Lizeo beyi Henry, doğu ülkeler hakkında yeni şeyler öğrendi; bunların en değerlisi Afrika'nın yalnız Mısır tarafından Asya'ya bitişik olduğu ve alt tarafıyla Asya arasında bir okyanus bulunduğu idi. O zamana kadar gemiciler, yirmi sekizinci arz çizgisinde bulunan Spartel Burnu'nu Batı Afrika kıyılarında insanın yaşayabileceği yerlerin ucu sanırlardı. Hele Nun ve Boyador Burunları arasındaki yalı boyunu pek korkunç düşünüyorlardı. Prens Henry 1418'de keşif gemilerini sevk etmeye başladı. Ertesi yıl Mader ve sonra Asor Adaları bulundu. 1434'te Boyador Burnu geçildi, iki yıl sonra 24'üncü arz çizgisine inilerek insanlarla tekrar temasa gelindi. 1447'de Yeşil Burun'a varıldı. Bu keşfin on altıncı yılında Henry öldü amma [ama] coğrafya hareketleri durmadı. İkinci Jan, kral olduğu zaman (1481) Yeşil Burun Adaları, Siyera dö Leona yalıları, Benin Körfezi, Fernandopo ve Prens Adası biliniyordu ve Portekiz kralı, Gine hâkimi sanını [unvanını] almıştı. 1484'te üstüva [sütun] çizgisi de geçildi. 1487'de Afrika'nın alt ucu bulundu; Bartolomeo Dıyaze ile Juan İnfante, buldukları buruna "Şüppe" adını vermişlerken İkinci Jan bunu, iyi umuda çevirdi. Portekiz hareketi burada durdu ve on bir yıl beklendi. Niçin? Hint Denizi'nin Müslüman gemicilerinden bilgi toplamak üzere Mısır yoluyla Aden'e gitmiş olan iki seyyahın dönüşlerini görmek için iyi dil bilen bu seyyahlardan Alfonso di Fayoa, Habeşinde öldü fakat Padro di